

Aldus overkomen, veraccordeert en besloten onder de signature en zegel van de voorz. Heere Prince van Orangien ter eenre, en den voorgenoemden Gecommitteerden ten andere zijden, binnen der stad van Dordrecht, opten 17 April, anno 1577.

De Staten Generael schryven aen den Prince van Orangien tot boozdelie van die van Amsterdam.

Den 19 April schreven de Staten Generael aen de Prince van Orangien / dat sy uit het rapport van den Heere Doctor Leoninus verstaen hadden / dat men de Gedeputeerden van Amsterdam aen sijn Excell. gesonden / om te hebben voldoeninge of satisfactie op de puncten en artijkelen by haer versoecht / om dien volgens haer te stellen onder 't gebied van den selven Prince / boozgehouden hadde / die van de nieuwe Religie eenige Kerke te confereren buiten der Stad / datse daerom wel ernstelijc hadden willen bidden / dat sijne Excell. gelieven wilde die van Amsterdam volkommentelijc te versoegen in 't gene sy versoechten / sonder toe te laten eenige nieuwigheid aldaer ingebrocht of gepleegt te werden / tegens de Roomse Catholijke Religie / van allen tijden aldaer onderhouden / 't sy binnen of buiten / in 't openbaer of in 't heimelijc / noch ook te gedogen / dat sy souden overlast werden met oorzogsvolk : maer in volkomen vrydom gestelt met besondinge van alle hare rechten / privilegien / volgende den vrede-handel van Gent / die sy begeren te onderhouden / gelijk ook de reden bereyschte / dat saken so heiligelijc en solemnelijc ingewilligt / gehandhaeft souden werden ten weder zijden.

Antwoord van den Prince op 't boozschrijven van de Heeren Staten Generael.

De Prince van Orangien heeft hier op geantwoord / dat sijne meninghe nooit anders en was geweest / nochte als noch en was / dan om die van Amsterdam te geben alle goede en redelijke satisfactie / nabolgende den vrede-handel tot Gent besloten / die sy en de Staten van Holland en Zeeland gesint waren van hare zijde volkommentelijc te onderhouden / sonder in 't minste de selve ergens in te bresken of te bekozten : maer uit de articulen by die van Amsterdam versoecht / en de weder-antwoorde by de Gedeputeerde der selver hem overgegeven / en konde sy niet anders bevinden / dan dat de selve seer onbescheiden en ongegrond waren / niet alleen tot geen stichtinge des vredes of der gemener gerustheid : maer teer contrarie om meerder tweedracht / misverstant en scheuringe so wel tusschen die van Holland en Zeeland met die van Amsterdam / als tusschen den bozgeren en inwoonderen der selver Stad onder malckanderen te maken / en waeren-streckende. De wijse daer in den eersten aenbanch / hoe wel bedektelijc / nochtans genoeg te hemmen gegeben werd / waer booz sy hem en die van Holland en Zeeland met hare Geassocieerde waren aensende en achtende / als of der selver meninghe en opset ware des Coninc autoritett t'samen met de unie der Generale Staten te verkozten / ja geheel te niet te brengen / en boozts doozgaens uit alle d'andere articulen niet anders en konde speuren / dan dat sy enkelijc waren arbeidende / om die van Holland en Zeeland by den Coninc en sijne Majestetts dienaren te vermaken en in den haet / en haer selven in de gratie en goede gunste te brengen / en mette onkosten des ganschen Lands / ja met het verberf en desolatie haerder gemeinte / hare regeringe altyd in 't quade staende te houden / te meer datse met haer eigen bozgeren so ontkoerdelijc en onbescheidelijc wilden handelen / datse de selve geen begreaffnisse in hare palen en wilden verquinnen / die men schier den honden niet en soude konken ontsegen / welke overbarbarijse tyranijghheid niet alleen haer onvriendelijc gemoot en affectie tot hare eigen mede-bozgeren openbaerde / maer ook merkelijc te hemmen geeft hoe weinig sy gesint waren de articulen der Pacificatie van Gent besloten / ongeheimdelijc te onderhouden / en goede vryndschap en unie metten lebenden te plegen / de wijse sy ober den doden haeren moet also onredelijc sochten te koelen. Dies niet te min om de goede bozgeren en ingesetenen der selver stad Amsterdam / die daer ober egene schuld en had den / eenmael uit alle desolatie te helpen / en de selve mitsgaders het gansche Land wederom tot haer oude

(R. 24c.)

fleur en prosperite te brengen / ('t welck het eenig loof / begeren en boozmenen van hem was) so was sy te vreden sich so verre na alle billijghheid en redelijghheid te voegen / dat niet alleen die van Amsterdam : maer ook hare Hoogmog. E. ja de gansche wereld souden oozdelen / hen meer dan genoeg gepresenteert te hebben / en dattet aen hem niet en gebroek noch en stond : maer aen de Regenten aldaer / datse tot hare oude en vorige rust niet en quamen.

De Prince van Orangien en de Staten van Holland hadden de stad van Amsterdam aen allen zijden seer sterck beset / so datter geen victualie / noch eenige amonitie van oozloge binnen komen en mochte / van niet consens en dooz de wachten daer booz leggende / die de schepen en schuiten eerst visiteerden : ebentwel bleven de Magistraten seer hermechig en obstinaet in haer boozneinen / en en wilden onder het goubernement van den Prince niet komen / doch also d'opspjaelt der bozgeren / dooz de boozs benaetheid / groot viel / sijn de Magistraten benodigt geweest om oproer te vermijden / hare Gedeputeerde binnen Dordrecht aen den Prince van Orangien te senden met negen articulen die sy begerden hem luiden geaccordeert te werden. De Prince heeft daer op geantwoord by Apostille : maer de Gedeputeerde en sijn mette selve Apostille niet te vreden geweest / bysonder hebben sy niet willen accepteren de apostille op 't eerste articul gestelt / overmits onder anders daer in geseid werd : dat de vodelichamen der gener die van de Geresormeerde Religie mochten sijn geweest / aldaer op der gewijder en behoelijke plaetse eerlijken begraven souden mogen werden / sonder eenige ceremonien / en dat tot sekere ure van den dag / als des nood sijnde / daer toe beraamt souden mogen werden. Daer op de Gedeputeerde van Amsterdam seiden / dat in de Stede macht niet en was te confereren de begravinge der doden van die van de Geresormeerde Religie binnen der stede-muren / vryheid en Ambachtes-heerlijghheid van dien / en heel min te gedogen dat ter oorsake van dien aldaer eenige vergaderinge van vodelichamen souden gescheiden.

Die van Amsterdam souden hare Gedeputeerde aen den Prince van Orangien om satisfactie te hebben.

Dit poinct bysonder werd so qualijken by den Prince van Orangien / Staten van Holland en Zeeland genomen / dat hoe wel het scheen datter eenige apparence was / dat het meerdeel van d'andere articulen souden geaccordeert komen werden / dat sy nochtans ongedaner sake sijn gescheiden / daer op daer naer de boozgamelde missteden sijn gevolgt.

Schelden sonder accoort.

Daer na so sy noch meerder denaet werden en dat de kerings en trafijque genoegsaem aldaer geheel quam te cessen / hebben sy hare Gedeputeerde wederom aen den Prince van Orangien gesonden tot Alkmaer met verscheyden poincten / met presentatie dat sy te vreden waren de poincten daer in swarigheit gemaekt werden by den Prince te submitteren aen sijn Hoogheid (Don Jan) en de Staten Generael / latende hem luiden dien onderminderet gemeten de vrycht der pacificatie / en consequentelijc de vrye en onbesinderde negotiatie en navigatie van alrehande so grote als kleine schepen die aldaer souden willen arriveren / of van daer t'zeil gaen in vloten of sonder vloren.

Die van Amsterdam souden den andermael aen den Prince van Orangien.

De Prince heeft op elk poinct by apostille sijne meninghe geseid en bozbers verklaert / of die van Amsterdam niet jegenstaende alle sijne redelijke presentatie / bozber souden willen opmacteren / so was sijn Excell. om alle voldoens wille te vreden / twee of drie personen te beputeren / mits dat de Heeren Staten Generael van gelijken souden doen / dewelcke op de poincten der satisfactie metten anderen souden confereren / en het poinct by de pacificatie besloten / te weten / dat alle de Steden onder de commissie van sijn Excell. begrepen / onder sijn goubernement moesten komen / en het equipollent van dien aen een zijde stellende metten anderen communiceren onder wat conditte het selve in alle redelijghheid en billijghheid behoozde te geschieden / waer toe sijn Excell. sich geerne bereid soude laten vinden / protesterende mitsdien dooz God en de gansche wereld / dat aen sijn Excell. noch de Staten van Holland niet en staet / dat de burgers van Amsterdam niet

De Prince doet hem presentatie op hen besoch.